



GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. _____

din _____
Chișinău

**Cu privire la aprobarea proiectului de lege
pentru modificarea și completarea unor acte legislative**

Guvernul **HOTĂRĂȘTE:**

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

Prim-ministru

PAVEL FILIP

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**LEGE****pentru modificarea și completarea unor acte legislative**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Articolul I. – Legea nr. 548-XIII din 21 iulie 1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1995, nr. 56-57, art. 624), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 5, alineatul (1) se completează cu litera n) cu următorul cuprins:

„n) reglementează și supraveghează activitatea Depozitarului central unic în conformitate cu atribuțiile stabilite de lege.”

2. Articolul 6 se completează cu alineatul (5) cu următorul cuprins:

„(5) Fără a aduce atingere art.11 alin.(4) și art.11¹ din prezenta lege, nici o autoritate publică sau orice altă terță parte nu poate aproba, suspenda, anula, cenzura, amîna sau condiționa intrarea în vigoare a actelor Băncii Naționale, emite opinii ex-ante asupra actelor Băncii Naționale ori influența în orice alt mod emiterea actului final al Băncii Naționale.”

3. Articolul 11 se completează cu alineatul (3²) și (3³) cu următorul cuprins:

„(3²) Actele normative emise de Banca Națională a Moldovei nu se supun expertizei juridice a Ministerului Justiției. Banca Națională va transmite actele sale, după adoptare, Ministerului Justiției spre înregistrare în Registrul înregistrării de stat a actelor normative departamentale. Termenul de înregistrare nu va depăși 3 zile lucrătoare.;

(3³) Actele normative emise de Banca Națională intră sub incidența prevederilor Legii nr.239-XVI din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional. În procesul consultării părților interesate cu privire la elaborarea actelor sale normative, Banca Națională va solicita opinia cu caracter consultativ a Ministerului Justiției.”

4. La articolul 35, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Banca Națională, membrii organelor de conducere ale Băncii Naționale și personalul acesteia nu răspund contravențional sau civil pentru actele sau faptele îndeplinite ori pentru omisiunea îndeplinirii unor acte sau fapte

în exercitarea atribuțiilor conferite prin lege Băncii Naționale, inclusiv pentru efectuarea operațiunilor interne circumscrise exercitării acestor atribuții, cu excepția cazurilor în care instanțele judecătorești constată îndeplinirea sau omisiunea îndeplinirii de către aceste persoane, cu rea-credință sau din neglijență, a oricărui act sau fapt în legătură cu exercitarea atribuțiilor Băncii Naționale, care a cauzat prejudicii terților.”

5. La articolul 71, alineatul (2) se completează cu litera e) cu următorul cuprins:

„e) să constituie și să dețină o cotă de pînă la sau egală cu 100% din capitalul social al Depozitarului central unic, a cărei activitate este reglementată în conformitate cu dispozițiile Legii nr. 171 din 11 iulie 2012 privind piața de capital.”

Articolul II. – Legea nr.192-XIV din 12 noiembrie 1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.117-126 BIS), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 4 se completează cu alineatele (4)-(5) cu următorul cuprins:

„(4) Comisia Națională dispune de independență organizațională, funcțională, operațională și financiară în conformitate cu prezenta lege.

(5) În exercitarea atribuțiilor și împuternicirilor sale, stabilite de prezenta lege și actele legislative specifice fiecărui domeniu supravegheat, activitatea Comisiei Naționale nu va fi îngădită de nici o altă autoritate.”

2. Articolul 22 se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins:

„(4) Comisia Națională va transmite actele normative, după adoptare, Ministerului Justiției spre înregistrare în Registrul înregistrării de stat a actelor normative departamentale. Termenul de înregistrare nu va depăși 3 zile lucrătoare. Înregistrarea în cauză și intrarea în vigoare a actelor normative ale Comisiei Naționale nu necesită efectuarea expertizei juridice și nu este condiționată de rezultatul examinării acestora în procesul consultării. În procesul consultării proiectelor actelor sale normative cu părțile interesate, Comisia Națională va solicita opinia cu caracter consultativ a Ministerului Justiției.”

3. Articolul 28 se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins:

„(2) Comisia Națională, membrii organelor de conducere ale Comisiei Naționale și personalul acesteia nu răspund contravențional sau civil pentru actele sau faptele îndeplinite ori pentru omisiunea îndeplinirii unor acte sau fapte în exercitarea atribuțiilor conferite prin lege Comisiei Naționale, inclusiv pentru efectuarea operațiunilor interne circumscrise exercitării acestor atribuții, cu excepția cazurilor în care instanțele judecătorești constată îndeplinirea sau omisiunea îndeplinirii de către aceste persoane, cu rea-credință sau din

neglijență, a oricărui act sau fapt în legătură cu exercitarea atribuțiilor Comisiei Naționale, care a cauzat prejudicii terților.”

Articolul III. – Articolul 1 din Legea nr.121-XVI din 4 mai 2007 privind administrarea și deetatizarea proprietății publice (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.90-93, art.401), cu modificările și completările ulterioare, se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

„(3) Dispozițiile prezentei legi nu se aplică procesului de constituire și activitate a Depozitarului central unic, a cărui activitate este reglementată în conformitate cu dispozițiile Legii nr. 171 din 11 iulie 2012 privind piața de capital.”

Articolul IV. – Legea nr. 171 din 11 iulie 2012 privind piața de capital (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 193-197, art.665), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. În tot cuprinsul legii, cuvintele „depozitar central”, la orice caz gramatical, se substituie prin cuvintele „Depozitar central unic”, la cazul gramatical corespunzător.

2. La articolul 81:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Depozitarul central unic este persoana juridică, constituită de Banca Națională a Moldovei, care desfășoară activitățile de bază și auxiliare descrise în alin.(2) și (3) și a cărei activitate este supusă reglementării, supravegherii și controlului în conformitate cu dispozițiile prezentului capitol.”;

se completează cu alineatul (11) cu următorul cuprins:

„(11) Partajarea competențelor de reglementare, supraveghere și control ale Depozitarului central între Comisia Națională și Banca Națională a Moldovei va fi determinată prin reglementări comune ale acestora, ținând cont de atribuțiile fiecăreia dintre autorități, stabilite de Legea nr.192-XIV din 12 noiembrie 1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare și, respectiv, de Legea nr.548-XIII din 21 iulie 1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei.”

3. La articolul 84:

alineatul (2) se completează în final cu textul „Normele și amendamentele la Regulile depozitarului central se aprobă de către Comisia Națională. În cazul în care normele și amendamentele la Regulile depozitarului central cad sub incidența domeniului de reglementare și supraveghere al Băncii Naționale a Moldovei, aprobarea acestora se va efectua cu avizul Băncii Naționale a Moldovei.”;

la alineatul (3), cuvintele „Comisia Națională este” se substituie cu cuvintele „Comisia Națională și Banca Națională a Moldovei sînt”.

4. Articolul 147:

la alineatul (6⁵), cuvintele „nu mai devreme de 45 de zile calendaristice din data publicării și nu mai tîrziu de 30 de zile calendaristice din data intrării în vigoare a acestor amendamente” se substituie cu cuvintele „nu mai tîrziu de 90 de zile calendaristice de la data constituirii Depozitarului central unic”;

alineatul (6⁹) se abrogă.

Articolul V. – Dispoziții finale și tranzitorii

(1) Prevederile articolului I punctele 1 și 5, articolelor II-IV din prezenta lege vor intra în vigoare în termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi.

(2) În termen de 6 luni de la publicarea prezentei legi, Comisia Națională a Pieței Financiare și Banca Națională a Moldovei vor adopta reglementările necesare pentru punerea în aplicare a articolului IV din prezenta lege.

(3) În termen de 3 luni de la publicarea prezentei legi, Guvernul va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

(4) La data intrării în vigoare a prezentei legi, actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei și ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare aflate în curs de expertizare de către Ministerul Justiției vor fi returnate Băncii Naționale a Moldovei și Comisiei Naționale a Pieței Financiare fără examinare.

Președintele Parlamentului

Notă informativă
la proiectul Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative

Proiectul Legii a fost elaborat întru implementarea recomandărilor Fondului Monetar Internațional și ale Băncii Mondiale, formulate în urma evaluării sistemului financiar al Republicii Moldova în cadrul programului FSAP (*Financial Sector Assessment Program*), derulat în cursul anului 2014, și întru eliminarea incongruențelor din legislația națională cu dreptul primar al Uniunii Europene.

Astfel, proiectul Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative urmărește fortificarea independenței Băncii Naționale a Moldovei (BNM) și Comisiei Naționale a Pieței Financiare (CNPF), prin instituirea interdicției de a aproba, suspenda, anula, cenzura, amâna sau condiționa intrarea în vigoare a actelor BNM sau CNPF, de a emite opinii *ex-ante* asupra actelor acestora sau de a influența în orice alt mod emiterea actului final a autorităților date.

În rezultatul evaluării efectuate în cadrul programului FSAP 2014, Banca Mondială și Fondul Monetar Internațional au constatat că procedura existentă de coordonare a actelor normative cu Ministerul Justiției subminează esențial exercitarea atribuțiilor BNM și CNPF și autonomia acestora, tergiversând totodată implementarea politicilor prudențiale, și au recomandat revizuirea cadrului legal național pentru a exclude ingerința Ministerului Justiției în procesul de emitere a actelor normative subordonate legii de către BNM și CNPF.

E de notat că una dintre aceste acțiuni, care condiționează realizarea programului de suport financiar DPO-2 al Băncii Mondiale (Second Policy Development Policy Operation for Moldova) este adoptarea actelor legislative necesare pentru a exclude atribuția Ministerului Justiției de a modifica conținutul reglementărilor elaborate de BNM și CNPF, având în vedere faptul, că atribuirea unei asemenea competențe Ministerului Justiției aduce atingere independenței acestor autorități, subminează reglementarea, tergiversează adoptarea reglementărilor emise de acestea și permite o ingerință politică în luarea deciziilor de reglementare.

În același context, „Principiile-cheie pentru o supraveghere bancară eficientă”, document de referință pentru supraveghetorii bancari, emis de Comitetul Basel pentru Supraveghere Bancară (2012), statuează că legea trebuie să-i confere supraveghetorului în domeniul financiar discreție deplină pentru a întreprinde acțiunile de supraveghere și a emite decizii cu privire la entitățile supravegheate (Principiul 2: Independență, răspundere, dotare cu resurse și protecție legală pentru supraveghetor).

Prin urmare, proiectul de lege completează *Legea nr.548-XIII din 21.07.1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei* și *Legea nr.192-XIV din 12.11.1998 cu privire la Comisia Națională a Pieței Financiare* cu prevederi menite să excludă influențele asupra emiterii actelor acestora.

Proiectul de lege urmărește, de asemenea, fortificarea protecției legale a BNM și CNPF și a personalului acesteia, întru transpunerea principiilor consacrate la nivel internațional privind limitarea răspunderii autorităților de supraveghere în domeniul financiar bancar și nebanca.

În acest sens, „Principiile-cheie pentru o supraveghere bancară eficientă”, emise de Comitetul Basel pentru Supraveghere Bancară (2012), statuează că legea națională trebuie să prevadă protecție juridică pentru supraveghetor și personalul acestuia împotriva acțiunilor judiciare intentate pentru acțiunile întreprinse cu bună credință în cursul exercitării atribuțiilor de serviciu (Principiul 2: Independență, răspundere, dotare cu resurse și protecție legală pentru supraveghetor).

Raportul Grupului de Studiu al Băncii Reglementelor Internaționale privind “Guvernanța băncii centrale și stabilitatea financiară” din 2011, de asemenea, reliefează că riscurile juridice pentru o bancă centrală sunt considerabile, în virtutea atribuțiilor sensibile conferite acesteia, ceea ce reclamă o protecție legală adecvată a băncii centrale și a angajaților săi (pag.23).

Băncile centrale, în calitate de autorități publice tehnocrate, exercită atribuții *sui generis*, care au ca finalitate protejarea unor valori fundamentale economice și sociale. Misiunile conferite unei bănci centrale urmăresc protecția unor interese publice importante: stabilitatea prețurilor, robustețea și buna funcționare a sistemului bancar și a sistemelor de plăți, protejarea deponenților, continuitatea funcțiilor economice critice și stabilitatea sistemului financiar-bancar. Pe cale de consecință, standardele de protecție legală a băncii centrale derivă din imperativul asigurării unui climat în care banca centrală și personalul acesteia își pot exercita liber atribuțiile prevăzute de lege, fără a fi inhibați sau descurajați în a întreprinde prompt și ferm acțiunile necesare și fără a fi tentați să își limiteze acțiunile sau să adopte practici prea defensive, din teama unor posibile riscuri juridice.

Organizațiile internaționale de profil economic au atenționat asupra problemei protecției juridice insuficiente a conducerii și a personalului BNM și CNPF. Astfel, în urma evaluării sistemului financiar al Republicii Moldova în cadrul programului FSAP 2014, Banca Mondială și Fondul Monetar Internațional au recomandat efectuarea modificărilor legislative necesare, astfel încât membrilor organelor de conducere și tuturor angajaților BNM și CNPF să le fie oferită protecție legală completă și asistență în cazul litigiilor legate de acțiunile acestora săvârșite cu bună-credință.

Astfel, ținând cont de recomandările formulate în rezultatul programului FSAP și de practica internațională, prin proiectul de lege se propune extinderea protecției legale prevăzute de art.35 din *Legea nr.548-XIII din 21.07.1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei și Legea nr.192-XIV din 12.11.1998 cu privire la Comisia Națională a Pieței Financiare* pentru toți angajații acestora.

De asemenea, proiectul de lege urmărește realizarea programului de suport financiar DPO-2 al Băncii Mondiale (Second Policy Development Policy Operation for Moldova) în partea ce ține de crearea unui Depozitar central unic, în calitate de entitate unică abilitată să exercite operațiuni de depozitare a instrumentelor financiare, de ținere a registrului deținătorilor de valori mobiliare ale entităților de interes public, de clearing și de decontare a instrumentelor financiare admise spre tranzacționare pe o piață reglementată și/sau un MTF, precum și alte operațiuni inerente activității de Depozitar central. Dispozițiile proiectului modifică *Legea nr.548-XIII din 21.07.1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei*, în vederea conferirii competențelor Băncii Naționale de a constitui Depozitarul central unic, de a deține o cotă de pînă la sau egală cu 100% din capitalul Depozitarului, precum și de a exercita supravegherea și reglementarea activității acestuia. În același timp, proiectul aduce modificări la *Legea nr.171 din 11.07.2012 privind piața de capital*, cu referire la, printre altele, lipsa obligației de obținere a licenței de către Depozitarul central unic (avînd în vedere statutul de autoritate publică independentă a BNM, care va constitui acest Depozitar), partajarea competențelor de reglementare și supraveghere a activității Depozitarului central între CNPF și CNPF, partajare care urmează a se realiza prin atribuirea în sarcina fiecărei autorități a atribuțiilor corelate Principiilor pentru infrastructurile piețelor financiare (CPPS/IOSCO, 2012).

Avînd în vedere angajamentele de aducere a legislației naționale în concordanță cu legislația UE, în mod deosebit cu dispozițiile Tratatelor UE, asumate odată cu semnarea la 27.06.2014 a *Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte*, și, concomitent, rezultatele evaluării legislației din sectorul financiar al Republicii Moldova prin prisma standardelor internaționale în materie, efectuate de experții organizațiilor internaționale de profil economic, considerăm că Proiectul de lege propus constituie un pas spre eliminarea incompatibilității legislației naționale cu cea a UE și cu standardele internaționale din domeniul financiar, care se înscrie în eforturile consolidate la nivel național de creare a unui cadru legal armonios, în corespundere cu principiile consacrate la nivel european și internațional.

/ **MINISTRU**

M. Căraș